

25581

Landsmåls- och Folkminnesarkivet
Uppsala

Ångermanland

Sds sn

31/3 1964

Kihlgron, Märta . 1964.

MAMA:s figel. 1. Mjölkkuskällning.
(for. text.)

22 H. 45

25581

φ Exc. OSD

Svar: på frågelista nr. 1. Mjölkhushållning.

1. olika slag av mjölk.

Mjölk? J.E. sa vi mjälk, ä mjälka. Vi använda äss bara lå komjälka ä jetmjälka.

Nyfsdd kälva fekk ju dricka mjälka förfä vekken ä likt vara vä tjillinga.

nan gang använda vi separära mjälka i la-
va klita då vi klita¹⁾ na tak håll nan mur, ässa nan
gang i ställa för starkälva ött na smötsom phäg-
ga. ällri vet jag ätt vi skog boffnan mjälk, dä
va ällri so gott om a.

1) Jfr brev fr.
M. Kihlgren
10 april 1964!
RV.

Råmjölk? Råmjälka dä ä förfä mjälk måba
som vi mjälka lå n mykälvakt, ä den mjälka
ä ju fäli fin ä dyrbar, ä användbar, dä förfä vi
jör ä ti sila ä tjylsa ma, säsy skan vi använ-
na na på flera vis.

Spensvarm mjölk. ny mjälka mjälka, dä va no
inqua aan n kälva ä tjillinga som vella ha
høy, skella na fälk dricka na se fekk vi no tey
ää, tjylsa-na ti källvattna, håll ställa hämfay m
i smö. no hännaya föll ätt dä va dom som vaff
ben på sötmjälka na glas ä dä särelldom

12
som itt hadda na jur sölu, som som b's mynd att
för som vara ss nymodit, män rakt na stor ka-
lasa på sötnjähka minus jäg allri tä, dä ligg
joll fali langt baki tin dä. Njähkstinta fekk
man hita dä man bor him njähka ett nan som
hadda tinga ä som va gha för som ^{skaff} gå sölu.

Sötnjölkh: sötnjähka dä ä nymjähka njähka
som ä sila ä osparära, häll oskumma, o tätejn
grädda, ä den njälk som va sist njähka förstas.

Skummad Njölkh. separära njähka, häll njähka
som vi hadda hatt opp shejju ä spoud tä grädda,
vi tykta nog att hoy vaff bläara dä hoy vaff sep-
arära, n dam njähka som vi lätta stå ä vi skum-
ma tä grädda hoy hanju i chan bli lita sur, rän-
ni som vi sa, män ti hoy konna na ju vara nan
smoka fett kvar ti.

Rokt Njölkh: om rokt njähka fo stå ss dä vah
hinna på a, dä källa vi för spinna häll tuppa,

Gräddr. ätt dä fett som vi skumma häll söva
tä sötnjähka sa vi grädda, fila sa vi ätt grädda dä
hoy va tjäkk ä lita sur, ä dä vi tjays dä källa
vi grädda för tjayfila, "inta gräddanta tjäkkä fila."

Tjälvsurn ad mjölk, då mjölka va lita sur so källa³
vi då för rämmi mjölka då jekka inta an ti kokana,
män ti pankakay å ti. dä jju jekka an å använnna
na. mjölka val joff rämmi omå hoy fo stå inna
ti ronsvarmu å inta val m tjylå rektit, då mjöl-
ka å so sur att. då å ost kloupa ti å då säg vighsttar-
mjölka, å sur mjölka, å åa håll å man vispa oppa
då. gåra ju an å åtaya, n dann an smaku för sur-
mjölka, då va nog då hoy hadda joff stätt däri
tjallay so hoy hadda tjija ått säg smaku; då hsa
jög dem sa tjallar mjölka, å då smakaya tjallay
då ha jög tjänt, då vara bara ti je grisa, håll
jettay håll na stora kåva.

Genom Tillsats nu jäsamme Förändrad Mjölka
om sommar då då va vaxf. då joha vi ju
tättn, ja vi hadda ju tättn so länge vi konna
behålln. va vi jekke tättn omå i fråy då vet jög
itt rektit, män tätt grässa hsa vi ju tabas om
å då vi borja å foudäsa va vi skella fo tättn i fråy
so ålltin vara nan som hadda, so vi jätta tell på
var woff vis, so ti skut so hadda ålli kop som
vella ha, om vi skella sila på tättn som visa,

då skolla vi^{na} söt ä rektin mjähk, då jekk inta an
ti tänka säg fo tell nan tätta tä sur mjähka häll
ränni mjähka, tä jet mjähka vaka firyu tätta
män då ära ju n damm jtsmatjru som itt na
mang kan toka, "tykta om". då vi säg på tättu om
han tog på vara fadi so sa vi att han häll på sig
ä han ä so lita segn, ä han sig sahta, då vi jökä tättu
so hädda vi söt mjähka ti na tjärak, som mjähka
ksuna stä ti utan ti fo nan bismak, n sten kruka
häll nan emaljära-häntar häll jat ässok og vi
ti nan skvätt tätta nan kaffi kopp ässa jekk den
mjähka stä na ett ä häll häll två druggu inta för
vayf tell. vi anvanna no inta bara mysila mjähka
utan vi bhanna nog i kop separära mjähka ä i la
vä, för vi va nog små om gräddskvätta. för tell ä
behälla tättu vara ju tell ä frimyr dä jekk an ti
sätta mytja ä dä gä ti sätta lita. Om itt tättu seg
so vaffa ju suff ä dä ksuna vi ju vispa opp mjähka
ä äta na vä ssa häll drukka oppa. Om sommay
dä dä va vayf dä drakk fjälja mytju gkottar mjähk
opp vispa ä i bhann utbhanna vä kall vattna. vi
försökta nog ä ha ällu mjähk där dä va svaffa suff.

Landsmålsarkivet Uppsala 25581

M. Kihlgren. 1964. ED

ÅNG.

Frgl. 1

11. Maträtter, i vilka mjölk ingick som en viktig beståndsdel. Söt mjölk: Då då va kallt ä då böna skolla ha säg nau ting mella mat mäka dä fäkk dsm kokt mjähka ä nan skrysa häll nan smygäs, ä om dä va nan som jess s dsm rakt holl på jrysa i häk, dä va vi kvikk ä koka opp mjähka ät dsm löff, dä va tjäm häll otjäm, ja oppkokt mjähka ä m spräft grötdä va mytja vay litt, säpelt dä koy mjös grötu, dä va frukäst matu, ä dä va ju bra ätta på strömmingn ä pärny.

1) = släfft
 ="uppkokt mjölk och ner-släppt gröt", d.v.s. uppvärmd gröt i mjölk. Jfr brev fr. M. Kihlgren 10/4 1964! R.V.

Mjähka ha vi ällri just vella använna säg koy ha vöra jressu vi tykta ätt koy val se vatti; ha vi bruke säga.

Vilka Mjölkrätter Bereddes Genom tillsät-tning av Lössämne.

nan an mat som vi använna ostlöpa ti nipt-ostu ä komjähkesostu kan jag inta cirura magatt ha förkonma i E. utan vi ha använna äss lä rä-mjähka ä tjäm mjähka.

Rämjolk rämjähka koy va no vötkom-mu, för koy komma vi använna äss lä på so många vis. fatostu som vi grädda in i steksmur ä rämjähkes pankakoy ä vi koka rörostu.

Landsmålsarkivet Uppsala 25581
 M. Kihlgren. 1964. ED
 ÅNG.
 Frgl. 1

Fatostu han stekta håll grädda vi ti u förm,
vi joha så att vi hadda mjälka kall ässa hadda
vi nan förm håll fat som dä roudäs nan partiter
ti dä smodda vi vä litta smör i kringkanta i
beättn, hadda vi tjäkk ä kraftin råmjälk, se
konna vi bhanna ya na litta vä vaylin söt-
mjälk, ässa vispa vi tia lita socker ä la ti lita
kayäl ä i bhann lita kardimamma ässa fekk
den förmu stå in i omnu ti lågomu varma
tillays han va fast ä lita bruy omma på. ä dä
han hadda voffa kall, vella sömli ätan ti vayli
källu söt mjälk ä endel vella ätan som han va
ä sömli ätan på smorgäsa, ä lika go van hor vi
u joha. råmjälks pankakay joha vi som vaylin
pankaka män inta na ägga ti utan mjöha ä salta
ä några socker kay. rörostu han koka vi ti u
gryta på spissu, vi koka tä u två ä tri lita dä
joha ya ingu ting om mjälka va lita sur vi koka i
hopa ässa hädda vi ti lita serap ä kayäl bark ä
joha u lita redning tä vetmjök ä u lita mjälk-
tär, dä va gott ät vä "kaybrösa" kaka ä lita smör,
män vi konna koka rörostu tä bhanna ä som vi

hadda tjja opp ostu för vitmesay va ju kvar,
om vi inta ga äss tin å koka mesay.

noq hoka jägdom taka om öksupa å druckas-
saya män inta tro jäg att dä va nan ting
som nan männis laga tell håll vlla ha.

Kärngrädde, tjayfilsa va ju som regel
lita snuff håll syltitt, för då hadda vi ju ruff
i hopgrädde, som va i hopspadd för flera dagar
dä va ju tjäkk grädde, å hon jekka an ti använ-
na ti mytja gott. vi tog ju grädde då vi jöke
råaa, å väfflay å pepparkakay. å noq fik vi
smaka tjayfilsa, män skolla vi ha vispgrädde
då tog vi ju hon som va sötast, ta mjälka å
vitmjöke koka vi ju välingu på älla visa å
för att han skolla vaka go se tog vi föll nan
skvätt grädde i la vä. fär-mjälka å mara-
mjälka hoyanvännas dem bara då vi hadda
örstonju å hädda på bomulla in i öra, å omä
dä va na kvinjälk som hadda bröstmjälka
se bruka dem drypa in i öra på bänna för dä
lär å vara bra.

111. Mjölken förvaring: gräddbildningen. 8

Om jag säg att a a o för mjähka dä va att vi va
rey a hadda rey a tjäräla a sila na jeyast hou
va mjähka a hadda na ti tjylning so hou jekk
vaka kall, a inta lätta na stå in i lagay häll
ti soha. vintärtin so jekka ju städär dä va svaff
män inta rakt frysa, hou vaff jussom vattidä
tykta vi. Om sommor hadda dom fhälty hö-
böra, dä ä ju husa som dä ällri ä na fusträ på,
a där holls mjähka a grädde bra no kall, vaffa
ouay litt vaff a vi hadda mer u som jekk ät på
dougna, jekk vi ju ställa in na kallvatta kor a
ställa in hämtara a krukey ti, män va vi rädd
om döra som vi sa, a holl hou stänkt, dä va ju
növändit för bä varmen a fhogon för varken de
rya häll a andra vella vi ha in. a i regel so inta
vara na mang som spadde på mjähka mer u
növändit. för nan käru häll gris jekk föll-drukka
opp dä som inta jekk ät, ti höböra vara ju tätta
trä gylva a tjäkka timmar vägga so att dä tog
bra langn ti innan nan sommor varma rödda
på dom ässa dä dä inta va na fusträ so jeka dä

ju å månti hålla på svaff inne där. Där hadda dom
 fläst en kraftin väggfast n bänk för separaton å
 na väggfasta tillar ti sätta i frän säg på, å baka-
 baka som för då mästa hadda phassn däri hövra,
 på då rsm däs å mytja. Å nu ghogg om dom vlla vä-
 dra. dom som hadda bra tjallara koma ju ha mjälka
 stämäs där i tjallar svaban, ti mästa tjallara vara
 job-golva å dom va då kall, "dä tjänns man då man
 kuta dit bær fot." å smänt golva håll säg ju å kall
 däri job tjallara la vi ju in färket å graytis på golva
 för lufta skella hålla säg frsk. Å så då då va vsvyf
 så hadda dom ällt som va däri tjallar svaban.

himma på begda vara no folit länje som dom
 använna na tråga å ha mjälka ti, män å tråg
 å tro sm öra ti då använna dom fell n idag om
 dom då tjaya å ha na ti tjaya. Då vi mjälka hadda
 vin stäva, om vi hadda, håll rättara sakt om dom
 som vi mjälka ätt hadda n stäva, män dom va ju dyr
 å om jäg säg att say, nittan huura tjugi so ära inta
 ti na manga göla som dom inta använna näsk
 sell hämtara ti stäva, å nog har fell fsumas nu
 trä stäva ti nu gäb män no ära länje say hoy

Landsmålsarkivet Uppsala 25581
 M. Kihlgren. 1964. ED
 ÅNG.
 Frgl. 1

ha voffa använna ti mjähka ti, dom va för besväli
 ti diska ä hålla i äyning om dä fanns na arna ä ta
 tell. blekkphät stävay va ju vayli ti stora göha
 där dom hadda rå, mända va ju ti vara små ä för-
 sakti vä ällting ä nöta på intvätt. Vi sa ju mjähk-
 tjälara ätt hämtay som vi mjähka ti ä ätt silu ä
 lruka, håll hämtay som vi silda ti. silu som jög
 ha sett ä som ha vörs i bruk länge, dä va den säffn
 som va lå blekkphät ä vä skapt håll hantaga ä
 silduken dä va lättn mäsing väv, dä vä smmay
 hadda dom ju stora sila ä dobbat a sila som vi
 la silvaddu ti, dä va föll na som dom hadda fött
 lätt säg frøy mäjjoria. män vi va ju noga vä ti diska
 ä vädra mjähk-tjälara, om smmay hadda vi ju dom
 hänganäs uta på na lämpliga ställe, för om smmay
 höll vi ju till uta vä ti diska ällting för de mästa. om
 vintay konna vi ha tjälara uta bara nan stann dä
 hållst på stuga broy, dä fanns föll dom som hadda
 se dom inta behöva ha separatoy ina i tjöka män för
 de mästa se vara inna däri tjöka, håll stugan som vi
 mästa sa, som separatoy stog ä dä han va diska ä
 loka vintar tin se hadda vin duk bredd övan för damma.

Inköpt
 1913

 hos tänderna

Landsmålsarkivet Uppsala 25581
 M. Kihlgren, 1964. ED
 ÅNG.
 Frgl. 1

Om vi skulle ha sötmjölka ä lätta stå se vi skulle ta gräd-
da stå ä då hadda vi na tjäkk ä vita pästalin ä fota som
va pipu på se dä jekk jeyf ti hålla boffi dom, män
i brann hadda vi ä damm var ligg bhekk järma som
jekk n par liter ti. män dä va ju var litt vä trävria
ä lå smsa stoulika, för dom va ju se oharray stark itt
vaff dom böghi ä ätt vaff dom roski, för dä mästa hadda
jälka na skåp håll na litte köpin suna trappu ätt össe väy-
ingn na litte trapp kant or som dom sa. ä där hadda dom
hillay för matu som skulle stå sv aff ä moff tell, itt vara
na bekvämt på na vis moff ä bak vänt ti gå fram ä ti baka
i jöying fhera döror ä bära fulli hämsay, däri boosay hadda
dom nog som himma n bytta för smöra ä n bytta för mes-
ay. dö jällä ju ti ha tölige tjäräla ä dä som vaff billigäst
trävria håll trä koppa, tskka damm som nan trä bytta
ä nan trä kopp håll vril vaffa no älttin tell värka på vin-
tay dä kvälla va lang ä mork, smör byttar hadda ju dom
för dä mästa ey minnar ä ey storra, ä längar ti baka n
jäg minus se ha dom berättä ätt smöra va se häff däri.
bytta se dä va dom som bröt ä tomma för dä va han dom
klinda vä. jag minus ätt jag ha sett ätt dom hadda
mjölka ti träga ä a mordan va se jey ti sätta för sia på

hanna är ranna ma mjölka so hon jekk grädda kvar ti tråga
 ässa skäkta na ta hanna ändå so gott. tråga ä trå tjäräla va
 bra ti diska, dä va bara dä att dom va so stor ätta bekvämlig
 lnta vi hadda ä hälla till ä dika, för dä has ällri vris tänkt
 na stampjri i vaha. vi använna rot tvagan ä besjfa läng-
 ätta ven ä skodfadsom rektit ä rita opp dom so dom jekk
 rinna ta ässa bar vi ut dom ä rita opp dom hållit mot sola.
 Tborjan på mittan hurna take dä va bara tak om rän-
 mjökks bytta ä fikbytta, dä vaff. anna say fölt ja borja
 på förä ti skaffa säg separat on. Ällri has vris tak
 om ti ha nau ting m. grev ant på na anna vis u att
 dom hadda tjallar gropa dä minns jag att dom hod-
 da oppi äy ti n tärporgäl där a mor va fali äy ing som
 ä duket, dä va jussom a brunn däri sur bakken ä där
 hadda hon ällting om sommar. män annas ära ju
 kallt ä moff ti gammfästa kantora där dä ällri vä na
 fenstra.

Landsmålsarkivet Uppsala 25581
 M. Kihlgren. 1964. ED
 ÅNG.
 Frgl. 1

"dukt?"

IV. Beredning av smör.

Smör, smösa, inta has förkomma att dom
 ha använna nan an grädda ey haff n ta ko mjök-
 ka, män nau gang vil jag att dä ha förkomma att
 dom som ha hatt jittan som inta ha hatt so stark n

smak på mjölka att dom ha bhannaya i la vä komjälka
 på de visa ha a joll hänt att jet grädda ha komma
 ti använnings på de visa. Karna. Tjaya a törln
 dä räknar vi som ett redskap, inta ha jag na minna
 tä att nan tjaya va diräkt joff tä nan i koki stäkk
 män dä kan man ju lätt tänka säg att nog
 skolla dä gä, lika bra, bara dom hadda lämpjitt
 a ännu a, dom jör ju smoa byttar, män annas s
 ha vi ju dä för äss att dä ä a lägga tjäral för dom
 ha ju joff dom som smal a säa, håll kara, tä stava
 "ständer virke" tjaya a törln gatt fähjas ätt, för tjä
 na utan törln va ingu tjaya, utan dä ena gatt
 fähja de andra. tjaya va viara opp till n m till
 ä joff vä en stav längar som a hantag s s dä
 jök an a lofta na a törln dä va n stadi tjäpp
 slät a fin a på grövra än som skolla vara
 m i tjaya sät a trä-käse vä grövra koka s
 att grädda skolla prässas i jöying a komma
 i röräls dä vi stöta törln opp ä m vä jämna
 stöta, ä dä vi komma tjaya, hadda joll vayan
 dä let tjay lätn s s tragg ä vi skvätta inta
 omkring äss s falit. på seyara tin ha

Landsmålsarkivet Uppsala 25581
 M. Kihlgren. 1964. ED

ANG.
 Frgl. 1

dom ju använna vev tjaya, na liknande rep-
 arator å ti hoy ss smöra ju grädda ss hoy kom-
 ma i rövals då vi reva å dä jekk ju joff å lätt, män veva (B, KR)
 trä-tjaya hoy finus nog i bruk n på sina stäl-
 la. Män dä gå bra å vispa smöra ta tjay filå
 å, ära rätta temperatur på grädda ss gå dä å
 joff omå dä intä mer n, n par tri liter, huvva-
 sak va att grädda komma i rövals. Dä dä kon-
 na vara sväff å fo smöra dä va om grädda va
 för kall, å omå grädda va hazzken, dä va ssmliga
 kräka som jekk hazzken smaku ått mjälka
 dä dom mjälka på kälven som vi sa, den mjölk
 som dom mjälka inna vi sätta dom i sin föra
 kälveringa, å omå dä hadda komma selt ti gräd-
 da. män va grädda rätt sött å vä rätta temp-
 ratuy dä toga intä manga mynta för gräd-
 da vaff tjäck å "skar säg" smör fitta å tjay-
 mjälka spelda säg i frän varan. Män om dä
 vella bännu å intä vaka smöra dä man hadda
 arbeta säg varm, dä vara ti ta till kupa, va
 grädda för kall dä komma na jäkpa omå man sät-
 ta tjaya ti a tjäräl vä hit vatten, häll hadda

Landsmålsarkivet Uppsala 25581
 M. Kihlgren. 1964. ED
 ANG.

nan par tredessiliter kokhet vatten ä hälla dä
me i tjaya ätta töralu, ä då dä va ndann h ~~er~~ker
grädda dä vara ti ta till lita ätik ä dröyna me
i grädda. Män ga vi äss tin vä grädda ä sätta fram
grädd-tjärela ti rsmu varmu dan föra ä roka om
kring ti a nargang, ä hadda tjaya i äying sey
ä hoy ä rsmu varm, sadanna n afan gradar, dä va
ju älla bäst ä ha n tarvsmetar, ä si ätta inna
vi skog grädda ti tjaya dä va vi säker. ässa vara
inta väff ti ha tjaya för full för grädda vella ha
phassu ti jösa ut säg, hadda vi gott om tjayfil
sefekk vi ju smaka om ä vi vella. dä vi hadda fött ä ti
sköra säg se smöra ä mjälka hadda dellt säg se vara
ju ti ta opp smöra. dä hadda vi träge i äying ä dä
förfä vi jösa va ti tra ä arbets vä smöra se vi fekk löffi
tjajmjälka hoy hälla vi föll ti na ässa tjärel för vi
vella ju ha tjaya tomm. ä säen se tvätta vi smöra
våk vä mytja kall vatten se vi fekk löffi ällu tjay-
mjälk, dä va ti tra omma fjura gangar ässa
tills vattus va löff "klart" rent. säen se skella
na saltös ä dä skella vi tra rektit fjura fjura gang
ässa smaka ä tjanna ätta se dä väff lägonit salt.

15⁵ (R)

!(R)

No komma na hanna att dä va en å an som fukk n
 litte litte smör krimp å smaka mända fukk dom n
 jar brökakar å n kikk messost å. vi onvanna förde
 mästa hanna då vi tredde smöra, mända hanna
 ju att vi anvanna n trä spi som va lågom, för dä
 hanna ju att man va ofähi, hadda na sår håll sprikt
 kany på fingra då vara nta råkitt ti fo salta ti dom,
 å itt säga se mass litt ut håller. då smöra va tredde
 riktit sedä nta vaff rannit å råkitt. om vi skella säl-
 ja håll så då joba vi smör krimpa, amas se hadda vi
 nog smörbytta ryä i äying å klända ma ti hon.

Gyanmjähka hon drakk vi ätvä matu håll hadda na
 ti rörostu håll om vi baka rogulla. Smörbytta hon fukk
 stå däri na skap ti nan vi å om vintay för amas vaff ju
 smöra se häff å be välitt dä dom skella jara mat-
 säkka, om sommay vara amas då vara ti ha fhrä-
 ställa ätt a. då kerra for ut å skella ha matsäcken då
 anvanna dom ju smör aska ja dom komma ha en vä
 säg för mesay å en för smöra. smöra byttar joba
 dom tä aspa då vaff dom vit å fin å lätt å behäuli
 ti frakta vä säg för nan dag å se. då vi ät himma å
 då vi hadda na främmay se hadda vi fram smöra på

asätta å då skar vi ju oppa vä n träspi i bhann kruva vi
 fell tella vä n rehti smör spi, å la oppa jussom kokht. s
 då skolla lysa guff å vakka övar hilla loka. Ett vara
 nan som hadda na falitt mytja smör s dsm hadda
 na besvär vä ti vaka å vä x i 6, om då va nan som
 hadda na tjiloo ti ombära s vara dsm som ting x på
 å sunas vara bara ti gå på boa vä x å byta ått sä nan-
 ting anna som dsm behöva i ställa. För mästa mjälka
 frakta dsm ju ti läkfta ått fälka där. då va ju n ti lä
 vaka som dsm bytta å var aan å tjoka var säm dag ti
 "stan" mjälk tjöray som då fekk jara beställningay å
 då ått fälta.

V. Beredning av ost.

Ost. ostu då sa vi ått. ålln säg ost rörostu mesostu fat
 ostu jet ostu komjälkesostu. Dsm koka ostu ta ko-
 mjälka som va separära håll skumma. den vit-
 ostu ått vi ju på smörgåsa bafark å då han va lag-
 ra, å då dsm hadda spadd n länje då vara gane-
 mal ostu, män han läkta falitt män vago. mesay
 han koka dsm ju mes å minnar, s vi ått ju mäst
 han som va lös. då mesay vaff häk vara ju barati
 röra utu vä lita mjälk s vaffn ju lösara. i ta jet

mjälka koka vi jitsovka vit ostu "jitsostu" å tablan
 na jitsostu å han koma vara mer å minnar
 här, håll fast. i bann juska dom omå dom hadda
 lita jitsmjälk å tog å banna komjälka i la vä
 då dom koka jitsovka å då jekk bra då å om itt
 dom tog se mytjn komjälk. Ko ostu vit ostu han
 färma dom ti ostkerjn, han va joff lå röttan vä
 jussom monstar m i bättn, å vit ostu tog dom ju
 opp boffi mesagryta vä hännay, för då va ju vilt
 banna se varm, å kända men ti ostkerjn se
 banna rann ässa vaffa fyfva monstar då va ti
 vännå å tätta se ostu vaff tätt å fin itt bara en gang
 utan manga gangar, ässa vara ti hålla bannadit
 i gryta ti baka se hoy jekk koka i hop ti msa.

Å jitsostu han hadda vi å trä ostkar som va sköränt
 in monstra ti, å bättn va lös se han jekkan ti flytta
 å ha ti läkk om man vella, å jitsostu vara ju ti kända
 ma å se monstra fastna på ostu å se att vi jekk boffin
 ällu banna. då ostkara va aurlangt itt se falit stoff
 då hållar, ko ostkerjn va som n vaylin tallrik i
 storleku, å jitsostkara va foll nan tjungifäm sänti-
 metar langt å nan fämtan säntimtar brutt.

Om somman då då jekkan å hålla tell ut, an vännu 19
vi ju jangryt syndom hadda dom ju stora å minnar,
tell å koka ostu ti, då va ju bra ti fo hålla tell ut på
flera vis, dellis vara ju då att då itt vaffna söh, inna össa
vaffa ju vaff ti stå å älla i tim tab, inni stugan å
trankt däri spissu för då vä spissu skolla en ju vara
å laga tell matu å koka kaffi å diska. Om vintan
va man ju tungu män då vara ju omna då behöva
vi ju värnu össa vara inta flögn, å då använna vi
n kopyar tjettal för då vara ju bara jettsova som
vaff koka å nan rörost. Då vi joba ostu se häll da vi
ju ti gryta häll tjettal den mjähk vi bräcka va
lägont össa jummå vi mjähka å rsta tia vä shera
då hoy då va lägont jumm se rsta vi me löpa össa
jekka stå då, nan han vännig å då hoy hadda löpa löpa
rektit se tog vi opp vitostu å kända man ti kara
å hålla bhanna ti baka dit i meskoka. Inta vaff
sova spadd na länge i vafflibeta, män na östa
spadda dom ti gammal ost, bä ta ko å jettostu att
dom saltu ostu na annu n att dom hadda nan duk
häll skarva opp vren ti saltlakan å lura indom å
hadda dom omna stoppa ti nan ting för att itt läkta

skolla spru säg, jag tro inte att han fekk ligga so
 kallt till so han fro vintertin, utan ti ingår säg
 jag att dom hadda gammal ostu ti n bytta däri
 tjallay som va läkka på. När i vanliga fall dä dom
 joba ostu var veka so fekk vi no ätan förrk bara
 nan veka häll litta mer gammal. Så brukar
 no ligga n bit ta på förrkora ä minnar förrk fram-
 ma, dä dä fauns inom gäy. Gammal ostu va no ä-
 gammal. Lista mjälka däri booy i huvuala dä
 dom for him för skättarna joba dom no tättu ta
 många gangar för ti ha dä dom for ä skog ä va
 mytja fölk, ä dä behoudas ju kvar däri booy för
 boony hadda ju mytju drygg skätt där, so dä
 vella vara mytju mat dä dom brukar lija i hop
 mytja skättara, ä i barn va oppa nästan dougna
 runt ä skog för dä va ju mäst bara listättn där.
 När no hännas ä att dom bytta i hop vä vas
 aan feopigay i mella ä jäffas ätt om dom hadda
 fondära ut ätt dä vaff bäst, ä dä komna hoy sen
 vaff sist, som for him i fräy booy, sila på tät-
 tän ätt naura i ställa. Ätt dom koka ostu i lag
 dä minns jag ällar till män otrolitt ära inte ätt ätt dä

frikomma mytja gammalt ti baka då gåka va i hop
bsagt nästan vä varan som den gamla ha ta ha om
å kan ha säm för koring idä att itt äll i hop hadda nog
vä ti ta hännay ti ä reda säg vä i husarä, husgrädsaker

VI. Beredning ou mesmor.

Mesmor mesost. Jäg kan inta rektit minnes
presisher länge vi koka blanna som vi hadda tjja
opp ostu, män dä berodda ju på om vi hadda mytju
blanna, män dä tog timma tak, blanna skolla ju
koka vä jäm ä fin varma, No koka vi mesay vä cygang
ällvi rit jäg att vi spadda blanna nan gang, ä mesay
fikk ju kosa ti gytta inna vi rohn för den på stogatt
han vaff sauni oma nan va där ä koka inna han had-
da voffa rektit käll, dä gytta va ställt till ä kosa. Dä
berodda ju på hor mytja mjälk man hadda, hor manga
gangar i vikka man gatt koka ostnä mesay. Den som
hadda n par tui jttar som mjälkka va litte gatt no koka
två gangar i vikka. Män vara varm sommay ä däri
boosay, se koka den au vardag för de mäta. Dä va no
husmora som stog för ä koka ostnä mesay hinna ä dä
vara no jttar, för nan ostkoking tä nan konjälk

Landsmålarkivet Uppsala 25581
M. Kihlgren. 1964. ED
ÅNG.
Frgl. 1

himma på beqgda ha nog inta frikomma på sista jäm- 22
tiära, na anna n rörostu män dä va ju i ss smoa kokaseda
ä ingu ting å tala om. Där i boosay vara ju feboziga för
na jetera hadda dom ällri dä behoudas inta. I däri
boosay holl dom ju älltin tell utä däri kokstan, n
littu inhängna jaba hadda dom ju älltin om kring
störälta, ä dä däri vräy längst i fräy husa hadda dom
ällstan, plassen där dom älla ä koka dä va ju stey ä
joktärnay opp mura om kring där geytay skolla
stå ss att dä skolla gå om ti behälla ällu där, ä nan
litu bänk ti fo sätta ä lägga i fräy säg messa skva
ä vispu hadda dom i när hitn, ä ss ställt för diskninga.
Messay vaff no koka bara lös ä dä han va kall se
esta dom n ti messa bytta, vi åt n no mäst som han
va på smygäsa, ä vaffn lös ä häb ser ska vi utn vä
nan quäddskvätt häll littu mjähk.